

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
A. Vivulskio g. 11, 03610 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2013 m. liepos 12 d. Nr. 9-22

Vilnius

Mes atlikome Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2012 metus auditą.

Vadovybės atsakomybė

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vadovas arba jo įgaliotas administracijos vadovas yra atsakingas už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių tinkamo ir teisingo pateikimo bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu

surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos apskaitos sistemos, konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių parengimo ir pateikimo bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimus. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys rodo tikrą ir teisingą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų 2012 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2012 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Sąlyginės nuomonės dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindas

Ministerija nesuplanavo ir nenurodė faktinių pajamų įmokų į biudžetą iš Verslumo skatinimo fondo palūkanų lėšų, todėl Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 1) ir Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2012 m. gruodžio 31 d. suvestinėje ataskaitoje (formoje Nr. 5) faktinės įmokos į biudžetą ir jas gavus panaudoti asignavimai nurodyti 1 810,8 tūkst. Lt mažesni (ataskaitos 1.2.1 skirsnis, 8–9 psl.).

Vaikų išlaikymo fondo administracija nesuplanavo ir į biudžetą nepervedė 1 627,1 tūkst. Lt skolininkų ir pareiškėjų grąžintų lėšų, o, panaudojusi jas, patirtų išlaidų nenurodė biudžeto vykdymo ataskaitose, todėl Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 1) faktinės įmokos į biudžetą nurodytos 1 627,1 tūkst. Lt mažesnės, o Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) gauti asignavimai ir kasinės išlaidos nurodytos 1 627,1 tūkst. Lt mažesnės (ataskaitos 1.2.2 skirsnis, 9–10 psl.).

Ministerijai pavaldžios įstaigos Pabėgėlių priėmimo centras ir Socialinių paslaugų priežiūros departamentas netinkamai suplanuotus vienos paskirties asignavimus panaudojo kitos paskirties išlaidoms dengti ir klaidingai apskaitė patirtas išlaidas. Todėl suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) dotacijų einamiesiems tikslams (2.5.1.3.1.1.01 straipsnis) kasinės išlaidos nurodytos 130 tūkst. Lt didesnės, dotacijų kapitalui formuoti

(2.5.1.3.1.1.02 straipsnis) kasinės išlaidos – šia suma mažesnės, socialinės paramos (2.7.2.1.1.02 straipsnis) kasinės išlaidos – 50,5 tūkst. Lt didesnės, prekių ir paslaugų (atitinkami 2.2 išlaidų straipsniai) kasinės išlaidos – šia suma mažesnės (ataskaitos 1.2.3 skirsnis, 10–11 psl.).

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

Ministerijai pavaldžios įstaigos: Kalvarijų socialinės globos namai, Socialinės globos įstaigų administravimo tarnyba ir Lietuvos darbo birža, vykdydamos teismų sprendimus, 183,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto ir Užimtumo fondo lėšų panaudojo ne įstaigoms išlaikyti, bet už neteisėtai atleistų darbuotojų priverstinės pravaikštos laiką ir kitoms teismo priteistoms sumoms sumokėti. Šią sumą vertiname kaip valstybės biudžetui ir Užimtumo fondui padarytą žalą (ataskaitos 2.1 poskyris, 12–14 psl.).

Ministerija ir jai pavaldus Jaunimo reikalų departamentas 12 411,3 tūkst. Lt skyrė įvairioms nevyriausybinėms organizacijoms vykdyti projektus, atrinktus pagal atrankos konkursų nuostatus, nors teisės aktuose galimybė gauti biudžeto lėšų 2012 metais joms nebuvo numatyta (ataskaitos 2.2 poskyris, 14–15 psl.).

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenų bazėje nėra galimybės atskirai identifikuoti valstybės lėšomis draudžiamų dvasininkų ir vienuolių, todėl negalime patvirtinti, kad valstybės biudžeto lėšos buvo panaudotos tik vienuolyne dirbantiems vienuoliams drausti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka (ataskaitos 2.3 poskyris, 23–24 psl.).

Pabėgėlių priėmimo centras, nebūdamas viešojo administravimo subjektu pagal Viešojo administravimo įstatymą, priėmė norminį administracinį aktą (atrankos nuostatus) ir, nepaskelbęs jų Valstybės žiniuose, t. y. jiems neįsigaliojus, pagal juos vykdė užsieniečių integraciją įgyvendinančių institucijų atranką (ataskaitos 2.4 poskyris, 24–25 psl.).

Pabėgėlių priėmimo centras neužtikrino, kad paramos užsieniečių integracijai lėšos nebūtų naudojamos ateinančių metų išlaidoms dengti, ir nesilaikė Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimų dėl finansinės drausmės, nes į valstybės biudžetą negražino 36,3 tūkst. Lt asignavimų, panaudotų ateinančių metų išlaidoms dengti (ataskaitos 2.4 poskyris, 26–27 psl.).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir jai pavaldžios įstaigos visais reikšmingais atžvilgiais 2012 metais valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Dalyko pabrėžimas

Pateikdami besąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, pabrėžiame, kad ministerijai pavaldžios įstaigos: Kupiškio ir Dūseikių socialinės globos namai, neatlikusios jokių praėjusių ataskaitinių laikotarpių klaidų taisymų ir apskaitos politikos keitimų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto priede „Apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo įtaka finansinės būklės ataskaitos straipsniams“ nurodė klaidingą informaciją apie apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo įtaką finansinės būklės ataskaitos straipsniams (eilutėje „Iš viso turto“ – 58 540,9 tūkst. Lt daugiau ir 735,1 tūkst. Lt mažiau, o „Iš viso finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalies“ – 181,9 tūkst. Lt daugiau ir 315 tūkst. Lt mažiau).

Valstybinio audito išvadą pateikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridėdame audituotų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių kopijas.

1-ojo audito departamento direktorius

Laimonas Čiakas

1-ojo audito departamento vyriausiasis valstybinis auditorius

Arūnas Marma